

Förvaltningsrätten i Göteborg
Box 53197
400 15 Göteborg

Ansökan om upphandlingsskadeavgift

Sökande

Konkurrensverket, 103 85 Stockholm

Motpart

Västra Götalandsregionen, Regionens Hus, 462 80 Vänersborg

Saken

Upphandlingsskadeavgift enligt 17 kap. 1 § 3 lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

Yrkande

Konkurrensverket yrkar att förvaltningsrätten enligt 17 kap. 1 § 3 LOU beslutar att Västra Götalandsregionen ska betala 1 150 000 (enmiljonetthundrafemtiotusen) kronor i upphandlingsskadeavgift.

Grunder

1. Västra Götalandsregionen (VGR) har brutit mot 15 kap. 4 § LOU¹ genom att den 25 oktober 2016 ingå avtal avseende mödrahälsovårdsuppdrag i Tjörn och Stenungsund med leverantören Fröja ekonomiska förening (Fröja) utan föregående annonsering, trots att förutsättningarna för detta saknades. Det ingångna avtalet utgör därför en otillåten direktupphandling.

Bakgrund och omständigheter

2. Konkurrensverket har genom omvärldsbevakning uppmärksammat att VGR har förlängt ett avtal avseende mödrahälsovård i kommunerna Tjörn och Stenungsund; en förlängning som kan utgöra en otillåten direktupphandling. Konkurrensverket inledde därför en utredning och bad VGR att redogöra för omständigheterna kring avtalet ifråga.
3. Av Konkurrensverkets utredning framgår följande.
4. Den 12 juli 2012 ingick VGR två avtal med Fröja avseende dels specialistgynekologi och mödrahälsovård i kommunerna Stenungsund och Tjörn, bilaga 1, dels specialistgynekologi i Kungälv, Ale och Öckerö, bilaga 2. Båda avtalen hade tilldelats Fröja genom ett annonserat upphandlingsförfarande. Avtalen skulle löpa mellan den 1 januari 2013 och den 31 december 2015 med en ensidig rätt för VGR att förlänga avtalstiden i upp till två år, det vill säga som längst till och med den 31 december 2017.
5. Under hösten 2013 informerade Fröja VGR om att föreningen inom kort avsåg att lämna in en konkursansökan samt att de verkliga kostnaderna för att driva verksamheten översteg den grundersättning som utgick enligt avtalen.
6. VGR och Fröja tecknade därför ett kompletterande avtal den 20 januari 2014 med innebörd att Fröja skulle få en utökad ersättning för att fullfölja samtliga åtaganden enligt avtalen. En förutsättning för utbetalning av den utökade ersättningen var att avtalen skulle avslutas i förtid per den 30 november 2014, se bilaga 3.
7. I mars 2014 annonserar VGR en ny upphandling av mödrahälsovård och specialistgynekologi med avsikt att de nya avtalen skulle gälla från och med den 1 december 2014, se bilaga 4. Upphandlingen delades upp i två delområden som skulle utvärderas var för sig. Område 1 avsåg kommunerna Tjörn, Kungälv, Stenungsund och Ale, medan område 2 omfattade Göteborg,

¹ Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling upphävdes den 1 januari 2017 då lagen (2016:1145) om offentlig upphandling trädde i kraft. Den upphävda lagen gäller dock för sådan upphandling som påbörjats före ikraftträdandet.

centrum-väster inklusive Öckerö kommun. Det är område 1 som är av intresse för denna ansökan.

8. VGR har i skriftväxlingen med Konkurrensverket anfört bland annat följande. Två anbud inkom för område 1, ett egenregianbud och ett från Fröja. Inget av anbuden uppfyllde samtliga ska-krav. Eftersom inga giltiga anbud inkom beslutade VGR att avbryta upphandlingen. Fröja ansökte om överprövning av beslutet om att avbryta upphandlingen, vilket avslogs genom dom den 17 september 2014.² Domstolen fann att Fröja inte hade uppfyllt ska-kravet i anbudsinvjudan om att anbudspriser ska lämnas i viss bilaga i korrekt format.³
9. När överprövningen av avbrytandebeslutet avslagits och vunnit laga kraft, insåg VGR att man, trots ett genomfört upphandlingsförfarande, inte hade någon upphandlad leverantör att ingå avtal med. VGR kom därför överens med Fröja att förlänga såväl avtalet som det kompletterande avtalet om utökad ersättning avseende kommunerna Tjörn, Kungälv, Stenungsund och Ale. Förlängningen skulle gälla mellan den 1 december 2014 och den 31 maj 2015 (förlängning 1), se [bilaga 5](#).
10. Den 27 april 2015 beslutade VGR om förlängning med ytterligare sju månader, till och med den 31 december 2015 (förlängning 2), se [bilaga 6](#).
11. Den 28 oktober 2015 förlängdes avtalet återigen, denna gång med ett år, dvs. till och med den 31 december 2016 (förlängning 3). Förlängningen ifråga avsåg dock endast kommunerna Stenungsund och Tjörn, se [bilaga 7](#).
12. Fröjas uppdrag förlängdes ytterligare genom avtal daterat den 25 oktober 2016 (förlängning 4). Avtalet avser endast mödrahälsovårdsuppdraget⁴, då VGR dessförinnan beslutat att bedriva specialistgynekologi i egen regi. Avtalet anges gälla till dess att vårdval för mödrahälsovård införs i regionen, dock längst till och med den 31 december 2017, se [bilaga 8](#).
13. Förlängning 4 föregicks av ett tjänsteutlåtande av den 22 augusti 2016 samt ett beslut fattat den 31 augusti 2016, [bilaga 9 och 10](#). Av dessa protokoll framgår att regionens jurister avråder hälso- och sjukvårdsnämnden från att förlänga avtalet ifråga då det är att likställa med en otillåten direktupphandling.

² Förvaltningsrätten i Göteborgs dom i mål nr 6951-14.

³ Se punkt 2.4 samt punkt 6 i anbudsinvjudan (bilaga 4).

⁴ Avtalet ifråga omfattar bland annat hälsovård under graviditet och efter förlossning, stöd i föräldraskapet, vårdkedjor MVC-BVC samt MVC-Kvinnoklinikerna, preventivmedelsrådgivning och regionens organiserade cellprovskontroll. Med MVC menas mödravårdscentral och med BVC avses barnavårdscentral.

14. Av Konkurrensverkets utredning framgår att VGR inte någon gång under perioden från förlängning 1 till förlängning 4 annonserat någon ny upphandling av de aktuella tjänsterna. Det ska även tilläggas att VGR har angett att man nu har för avsikt att påbörja arbetet med en ny upphandling avseende mödrahälsovård i kommunerna Tjörn och Stenungsund, med planerad verksamhetsstart den 1 januari 2018.
15. Enligt VGR bör det, i vart fall sedan den 1 december 2014 (dvs. vid tidpunkten för förlängning 1), vara möjligt att med stöd av 15 kap. 3 § LOU direktupphandla de aktuella tjänsterna. Detta eftersom det inte inkom några anbud som VGR kunde anta vid det annonserade förfarandet för upphandlingen.
16. VGR har även gjort gällande att undantaget för synnerliga skäl är tillämpligt.

Avtalet mellan VGR och Fröja utgör en otillåten direktupphandling

Kontraktets värde

17. Det är avtalet avseende förlängning 4 som denna ansökan om upphandlingsskadeavgift avser.
18. Vid upphandlingar som inte omfattas av lagens direktivstyrda bestämmelser, ska beräkningen av avtalets värde i mål om upphandlingsskadeavgift ske enligt 15 kap. 3 a § LOU.⁵ Enligt denna bestämmelse ska värdet av ett kontrakt uppskattas till det totala belopp som ska betalas. Beräkningen ska innefatta värdet av samtliga options- och förlängningsklausuler som om de utnyttjats.
19. Enligt huvudregeln ska upphandlingar annonseras och alla leverantörer ska därigenom få möjlighet att lämna, respektive ansöka om att få lämna, anbud. Upphandlingar med ett värde som understiger en viss procent av det tröskelvärde som är aktuellt (den så kallade direktupphandlingsgränsen) behöver inte annonseras.
20. Konkurrensverket finner ingen anledning att ifrågasätta VGR:s uppgifter om att det uppskattade kontraktsvärdet uppgår till ca 13 500 000 kronor. Eftersom avtalets värde överstiger direktupphandlingsgränsen borde VGR i enlighet med huvudregeln ha annonserat upphandlingen. Någon föregående annonsering har dock inte skett.
21. För att avtal med ett värde som överstiger direktupphandlingsgränsen ska få ingås utan föregående annonsering krävs att något av de särskilt angivna

⁵ Se 17 kap. 4 § andra stycket LOU.

undantagen i LOU är tillämpliga. Undantagen från skyldigheten att annonsera upphandlingar ska tolkas restriktivt.⁶

Det fanns inte några skäl att underlåta annonsering

22. Frågan är om förlängning 4 kan anses omfattas av något av undantagen från konkurrensutsättning som föreskrivs i LOU.
23. Som nämnts ovan anser VGR att det har varit möjligt att direktupphandla de aktuella tjänsterna med stöd av bestämmelsen i 15 kap. 3 § LOU.⁷ Konkurrensverket delar inte denna uppfattning.

Förutsättningarna för övergång till förhandlat förfarande utan föregående annonsering saknas

24. Direktupphandling får användas i de fall förutsättningarna för förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 4 kap. 5–9 §§ LOU är uppfyllda.⁸
25. Av 4 kap. 5 § 1 LOU framgår att en upphandlande myndighet får tilldela kontrakt utan föregående annonsering om det vid ett öppet eller selektivt förfarande inte lämnats några lämpliga anbud och de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt.
26. Vad som kan anses utgöra ett olämpligt anbud har prövats av EU-domstolen i avgörandet *C-250/07 Kommissionen mot Grekland*. EU-domstolen fann, när inkomna anbud inte överensstämde med de specifikationer som uppställts av den upphandlande enheten, att anbuden inte kunde anses tillgodose enhetens behov. Anbud med sådana brister ska kvalificeras som icke godtagbara.⁹ Det följer vidare av avgörandet att bestämmelsen ska tolkas restriktivt.¹⁰ Det skäl till varför Fröjas anbud inte kunde godtas var dock en

⁶ Se till exempel EU-domstolens uttalande i mål C-26/03 *Stadt Halle*, punkt 46, förarbetsuttalande i prop. 2006/07:128 s. 291 och Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2005 ref. 10.

⁷ Bestämmelsen i 15 kap. 3 § LOU hänvisar bland annat till 4 kap. 5–9 §§ LOU, vilka reglerar undantag från annonseringsplikten. Notera att bestämmelserna i 4 kap. 5–9 §§ LOU även är tillämpliga på de förfaranden som regleras i 15 kap. LOU, jfr bland annat Kammarrätten i Sundsvalls dom den 7 juli 2014 i mål nr 522-14.

⁸ 15 kap. 3 § andra stycket.

⁹ Se punkt 41–44 i mål C-250/07. Avgörandet avsåg en tolkning av artikel 20.2 a i direktiv 93/38/EEG. Nämnda artikel motsvaras av artikel 31.1 a i direktiv 2004/18/EG, vilken i sin tur implementerats genom 4 kap. 5 § 1 LOU. Det bör noteras att uttrycket "inte inkommit några godtagbara anbud" i direktiv 93/38/EEG omformulerats i direktiv 2004/18/EG till "inga lämpliga anbud...har lämnats". Avgörandet i C-250/07 har kodifierats i direktiv 2014/24/EU genom artikel 32.2 a (se Sue Arrowsmith, *The Law of Public and Utilities Procurement*, 3 uppl., s. 1085). I den nu gällande LOU, lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, återfinns bestämmelsen i 6 kap. 12–13 §§.

¹⁰ Se punkt 35 i mål C-250/07.

formell brist (se punkt 8 ovan). Anbud med sådana brister ska i stället betraktas som ogiltiga anbud.¹¹

27. Eftersom bestämmelsen i 4 kap. 5 § 1 LOU endast omfattar *olämpliga* anbud, hade VGR således inte rätt att med stöd av 4 kap. 5 § 1 LOU tillämpa ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering.
28. Även om Fröjas anbud skulle anses utgöra ett olämpligt anbud, har det inte varit möjligt att tillämpa bestämmelsen då de ursprungliga villkoren för kontraktet ändrats väsentligt genom att förlängning 4 avsåg en extra ersättning enligt det kompletterande avtalet. En sådan ersättning medgavs inte i den annonserade upphandlingen.¹²
29. Undantaget för synnerlig brådska i 4 kap. 5 § 3 LOU¹³ förutsätter att det är absolut nödvändigt att tilldela kontraktet i fråga, men att synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna för ett annonserat upphandlingsförfarande. Den uppkomna brådskan får inte i någon del bero på den upphandlande myndigheten.¹⁴
30. VGR har sedan förlängning 1 haft god tid på sig att göra en ny upphandling. Inte någon gång under perioden har VGR annonserat en sådan upphandling, utan avtalen har i stället på regelbunden basis förlängts. Det har således varit möjligt för VGR att under den aktuella tidsperioden hålla tidsfristerna för ett annonserat upphandlingsförfarande.
31. Dessutom kan det, med hänsyn till den långa tidsperioden, inte heller varit fråga om oförutsebara omständigheter vid förlängning 4, då VGR sedan den 1 december 2014 har varit medvetna om att tjänsterna ifråga inte är korrekt upphandlade men att behovet för omhändertagande av uppdraget finns.¹⁵ Att en upphandlande myndighet råkar i brådska till följd av egen bristande planering ger inte någon rätt till direktupphandling.¹⁶

¹¹ Se t.ex. Arrowsmith, s. 1089. Notera att i svensk kammarrättspraxis och doktrin har olämpliga anbud ansetts vara sådana anbud där priset är för högt jämfört med normalt marknadspris eller om priset är onormalt lågt, medan ogiltiga anbud är anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav (se Kammarrätten i Sundsvalls dom den 7 juli 2014 i mål nr 522-14 och Kammarrätten i Stockholms dom den 10 december 2014 i mål nr 4076-14 samt däri angivna doktrinuttalanden).

¹² Se mål C-250/07, punkt 52 och den där gjorda hänvisningen till mål C-454/06 *Pressetext*. Se även Kammarrätten i Stockholms dom den 29 september 2009 i mål nr 1807-09.

¹³ 4 kap. 5 § 3 LOU genomför artikel 31.1 c) i direktiv 2004/18/EG i svensk rätt.

¹⁴ Se 4 kap. 5 § 3 LOU. Se även prop. 2009/10:180 s. 198 samt bl.a. EU-domstolens dom i mål C-318/94 *Kommissionen mot Tyskland* och i mål C-385/02 *Kommissionen mot Italien*.

¹⁵ Notera särskilt bilaga 7 där det framgår att "båda avtalen är förlängda *utanför LOU* fram t.o.m. 2015-12-31" samt att förlängningen av avtalen avser "en *fortsatt förlängning utanför LOU*" (Konkurrensverkets kursivering).

¹⁶ Prop. 2001/02:142 s. 99 samt prop. 2009/10:180 s. 198 och 344f.

32. Konkurrensverket noterar även att regionsjuristerna har uppmärksammat VGR om att förlängning 4 utgör en otillåten direktupphandling.
33. Av detta följer att VGR:s direktupphandling inte har varit tillåten då förutsättningarna för en övergång till ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering saknats.

Synnerliga skäl föreligger inte

34. VGR anser att ingåendet av avtalet ifråga motiverats av synnerliga skäl enligt 15 kap. 3 § LOU, eftersom det inte ansetts rimligt att en patient kan komma att behöva byta vårdgivare dels till följd av ett annonserat upphandlingsförfarande, dels till följd av ett införande av ett vårdvalssystem för mödrahälsovård.
35. Synnerliga skäl är ytterligare ett undantag från annonseringsplikten. Synnerliga skäl kan bedömas föreligga om det är fråga om vissa mycket speciella hälso- och sjukvårdstjänster. De situationer som avses är sådana där relationen mellan vårdgivare och vårdtagare skulle störas och vården därmed försämras eller där det endast finns ett möjligt vård- och boendialternativ på grund av vårdbehov eller anhöriganknytning.¹⁷
36. Kammarrätten i Göteborg har tydliggjort i vilka situationer synnerliga skäl kan anses föreligga avseende hälso- och sjukvårdstjänster.¹⁸ Domstolen ansåg bland annat att det ligger i sakens natur att föreskriften om synnerliga skäl måste leda till att en direktupphandling, där upphandlingens värde inte är lågt, bara får ske i enstaka fall där omständigheterna är mycket speciella, exempelvis i ett enstaka fall för vård av mycket vårdkrävande patienter. Att använda direktupphandling som en generell upphandlingsmetod är däremot inte tillåtet.¹⁹
37. Enligt Konkurrensverkets bedömning utgör den omständigheten att det är fråga om allmännyttiga tjänster inte i sig att det föreligger synnerliga skäl. En sådan tolkning skulle innebära att undantaget skulle vara tillämpligt i ett mycket stort antal upphandlingssituationer.
38. Dessutom handlar avtalet ifråga om mödravård under graviditet, övergång från mödravård till barnvård efter förlossning samt allmän preventivmedelsrådgivning och cellprovskontroll som erbjuds till en grupp patienter med olika förutsättningar. Uppdraget omfattar alltså varken sådana enstaka eller mycket speciella vårdssituationer som faller in under undantaget för synnerliga skäl.

¹⁷ Prop. 2001/02:142 s. 99.

¹⁸ Kammarrätten i Göteborgs dom den 18 april 2007 i mål nr 6870–6871-06.

¹⁹ Jfr även Kammarkollegiets vägledning 2011:6 om direktupphandling s. 11.

39. Ett byte av vårdgivare skulle inte heller innebära att relationen mellan vårdgivare och vårdtagare störs och vården därmed försämras. Det står klart att uppdraget ifråga tidigare har upphandlats av VGR och man har nu för avsikt att upphandla igen. Detta talar för att byte av vårdgivare inte bedöms medföra någon större nackdel för varken kvaliteten eller kontinuiteten i vården.
40. Vidare reglerar avtalet i detalj säkerställande av kontinuitet och en medicinskt säker övergång av patienter vid byte av vårdgivare och/eller upphörande av avtalet.²⁰ Avtalets utformning i denna del talar för att relationen mellan vårdgivare och vårdtagare inte skulle störas eller att vården skulle försämras på sätt som skulle kunna berättiga VGR:s tillämpning av undantaget för synnerliga skäl.
41. Att det enligt VGR "inte ansetts rimligt" att byte av vårdgivare sker är inte tillräckligt för att använda sig av undantaget om synnerliga skäl.
42. Några andra skäl som motiverar avsaknaden av konkurrensutsättning har inte framkommit i utredningen.
43. Sammanfattningsvis borde avtalet rätteligen ha annonserats i enlighet med bestämmelserna i 15 kap. LOU. Eftersom någon sådan annonsering inte har skett utgör avtalet en otillåten direktupphandling.

Upphandlingsskadeavgift

44. Vid en otillåten direktupphandling får en allmän förvaltningsdomstol efter ansökan av Konkurrensverket besluta att en upphandlande myndighet ska betala en upphandlingsskadeavgift (17 kap. 1 § 3 LOU). Det krävs inte att den upphandlande myndigheten har agerat med uppsåt eller av oaktsamhet för att en avgift ska kunna dömas ut. Bristande kännedom om gällande rätt eller missförstånd om lagstiftningens innehåll utgör inte heller någon ursäkt för en överträdelse.²¹
45. En upphandlingsskadeavgift ska vara effektiv, proportionerlig och avskräckande. Syftet med avgiften är bland annat att säkerställa att upphandlingsreglerna följs och att skattemedlen används på ett korrekt sätt.²²

²⁰ Se punkt 50 i avtalet.

²¹ Prop. 2009/10:180 del 1 s. 193 och 368.

²² A prop. s. 196–197.

Tidsfristen för Konkurrensverkets ansökan

46. En ansökan om upphandlingsskadeavgift ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom ett år från det att avtalet slöts. En ansökan får dock inte göras innan tidsfristen för ansökan om överprövning av ett avtals giltighet har löpt ut (17 kap. 7 § LOU).
47. Det avtal som ansökan avser (förlängning 4) är undertecknat av parterna den 25 oktober 2016. Konkurrensverkets ansökan om upphandlingsskadeavgift har därför lämnats in i tid.

Överträdelsens sanktionsvärde och avgiftens storlek

48. En upphandlingsskadeavgift ska uppgå till lägst 10 000 kronor och högst tio miljoner kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av kontraktsvärdet. Beräkningen av kontraktsvärdet ska ske enligt 3 kap. 3 och 4 §§ eller 15 kap. 3 a § LOU (17 kap. 4 § LOU). Det högsta avgiftsbeloppet är reserverat för särskilt graverande fall.²³
49. Konkurrensverket finner inte anledning att ifrågasätta VGR:s uppgift om att kontraktsvärdet för året 2017 uppskattas till 13 500 000 kronor. Eftersom upphandlingsskadeavgiften inte får överstiga tio procent av kontraktsvärdet kan den uppgå till högst 1 350 000 kronor (13 500 000 x 0,1).
50. Vid fastställande av upphandlingsskadeavgiftens storlek ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är. I ringa fall ska någon avgift inte beslutas. Avgiften får efterges om det finns synnerliga skäl (17 kap. 5 § LOU).
51. Upphandlingsskadeavgiftens storlek ska bestämmas med hänsyn till alla relevanta omständigheter i det enskilda fallet inom ramen för avgiftens avskräckande syfte. Utgångspunkten är att avgiften ska bestämmas så att myndigheten, och även andra myndigheter, följer LOU. Ju allvarligare överträdelsen kan anses vara, desto högre belopp bör avgiften fastställas till.²⁴
52. Vid bedömningen av sanktionsvärdet ska hänsyn tas till såväl försvårande som förmildrande omständigheter. Det ska även vägas in hur klar överträdelsen kan anses vara. Omständigheten att till exempel rättsläget är oklart kan påverka sanktionsvärdet så att överträdelsen anses mindre allvarlig. Däremot kan sanktionsvärdet anses högre om ett avtal löper under en förhållandevis lång tid eller avser ett högt värde. Även förhållanden hos den upphandlande myndigheten som exempelvis ett upprepat beteende att göra otillåtna direktupphandlingar kan ses som en försvårande omständighet. Att en upphandlande myndighet har drabbats av andra

²³ Se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2014 ref. 69.

²⁴ Prop. 2009/10:180 del 1 s. 197 och 369–370.

negativa ekonomiska konsekvenser till följd av överträdelsen kan dock i vissa fall ses som en förmildrande omständighet.²⁵ Otillåtna direktupphandlingar är en av de allvarligaste överträdelserna inom upphandlingsområdet och sanktionsvärdet ska därför ofta vara högt.²⁶

53. I detta fall är det fråga om en otillåten direktupphandling. Det rör sig om en klar överträdelse av regelverket. Konkurrensverket kan vidare konstatera att VGR tidigare har genomfört en otillåten direktupphandling av medicinska sekreterare.²⁷ Att VGR har ignorerat regionsjuristernas påpekanden om att förlängning 4 utgjorde en överträdelse av LOU samt på nytt har företagit en otillåten direktupphandling måste ses som försvårande omständigheter vid bestämmandet av överträdelsens sanktionsvärde.²⁸
54. Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna i ärendet anser Konkurrensverket att en upphandlingsskadeavgift på 1 150 000 kronor är en avskräckande och proportionerlig sanktion för den aktuella överträdelsen.

Magnus Jonson

Anna Görgård

²⁵ A. prop. s. 197–198 och 369–370.

²⁶ Se prop. 2009/10:180 del 1 s. 197 och jfr exempelvis HFD 2014 ref. 69 och Kammarrätten i Göteborgs domar den 20 november 2014 i mål nr 4402-14 och den 2 december 2014 i mål nr 4915-13.

²⁷ Domen från Göteborgs förvaltningsrätt vann laga kraft den 17 maj 2017. Se mål nr 10014-16.

²⁸ Jfr Kammarrätten i Göteborgs dom den 20 november 2014 i mål nr 4402-04. Kammarrätten fann att Malmö kommun, som hade genomfört två otillåtna direktupphandlingar (en om snöröjningstjänster och en om ramavtal för hyra av byggställningar) under en period om tre år, uppvisade ett sådant upprepat beteende som påverkade avgiftens storlek i skärpande riktning.

Bifogas

Bilaga 1 – Avtal mellan VGR och Fröja tecknat den 12 juli 2012 avseende specialistgynekologi och mödrahälsovård i kommunerna Stenungsund och Tjörn

Bilaga 2 – Avtal mellan VGR och Fröja tecknat den 12 juli 2012 avseende specialistgynekologi i Kungälv, Ale och Öckerö

Bilaga 3 – Kompletterande avtal mellan VGR och Fröja, daterat den 20 januari 2014

Bilaga 4 – Anbudsinbjudan, daterad den 31 mars 2014

Bilaga 5 – Avtalsförlängning 1

Bilaga 6 – Avtalsförlängning 2

Bilaga 7 – Avtalsförlängning 3

Bilaga 8 – Avtalsförlängning 4

Bilaga 9 – Tjänsteutlåtande av den 22 augusti 2016 inför förlängning 4

Bilaga 10 – Protokoll från västra hälso-och sjukvårdsnämnden, daterat den 31 augusti 2016